

Skuffende IQ på HTX Roskilde

En digital IQ-test viser skuffende resultater hos HTX Roskilde-elever – men hvad siger det egentligt om intelligens, og hvordan hænger det sammen med karakter

Af Elliott H. Ulriksen, Herbert L. Bjerre, Magnus Lidholm & Malik K. Nikic

Den 7. maj 2025 udsendte vi en undersøgelse via Lectio til alle elever på skolen. Formålet var at få et indblik i det generelle intelligensniveau blandt eleverne gennem en digital IQ-test. Vi valgte at bruge MentaIQ, som tilbyder en kort test bestående af 15 spørgsmål der samlet giver et estimat af deltagerens IQ. Den korte længde var bevidst valgt for at øge sandsynligheden for at så mange som muligt ville gennemføre og svare på spørgeskemaet.

Hvad er IQ?

IQ står for intelligenskvotient og er en måde hvorpå man kan

måle en persons generelle kognitive evner. Ifølge MentaIQ er en IQ-test:

“En IQ-test måler forskellige kognitive evner, herunder logisk ræsonnement, mønstergenkendelse, matematisk evne og verbal forståelse for at vurdere generel intelligens.”¹

IQ er designet med en gennemsnitsværdi på 100, hvilket betyder

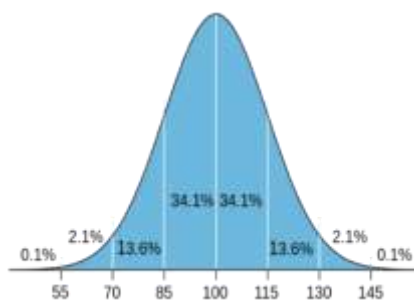
omkring halvdelen af befolkningen vil score lidt under og den anden halvdel vil score over 100.

Hvem er MentaIQ?

MentaIQ er en organisation der arbejder med kognitiv forskning og udvikling af tilgængelige, digitale IQ-tests. Deres mission er at gøre intelligensmåling nemmere og mere tilgængeligt for både private og institutioner.

Figur 2 - MentaIQ logo

Figur 1 - Inddeling af IQ blandt befolkningen

¹ MentaIQ, <https://www.mentaiq.systems/>, 9/5 2025

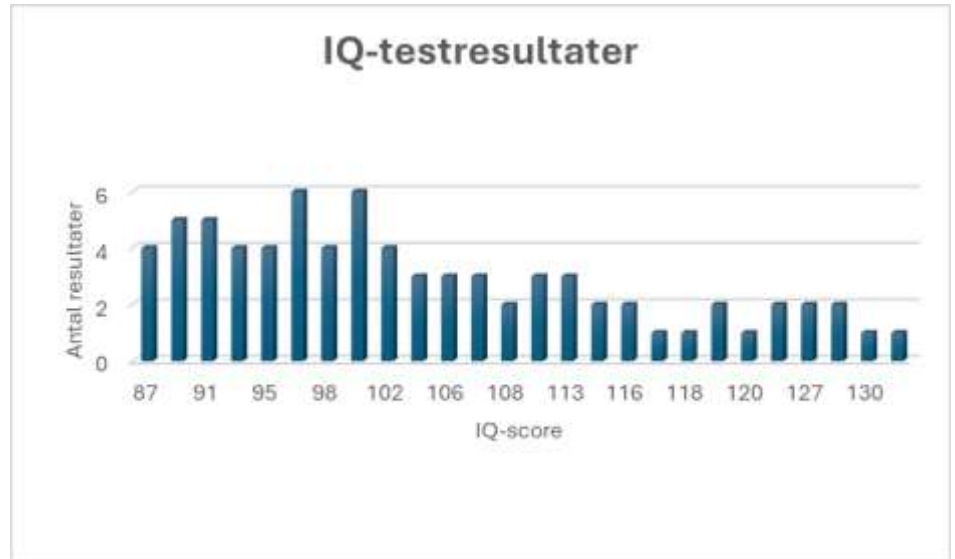
Et skuffende resultat

Efter udsendelsen fik vi 76 svar ud af det 387 elever. (En svarprocent på knap 20 %)

Den gennemsnitlige IQ-score blandt dem der færdiggjorde testen, landede på 97, hvilket er lidt under det nationale gennemsnit.²

Det naturlige spørgsmål er så: Hvad betyder det at HTX Roskildes gennemsnit ligger under 100? Er det et udtryk for lavere intelligens? Eller peger det snarere på metodiske udfordringer og ydre faktorer?

Vi ved ikke hvor seriøst eleverne tog testen, og vi ved heller ikke, om rammerne omkring testen var ens for alle. Testen var dog anonym, så nogle elever har haft mulighed for at manipulere dataene, ved at indsende falske data, selvom om vi selvfølgelig ikke tror dette er sket.

Figur 3 - IQ-testresultater

IQ og karakterer – hænger det egentlig sammen?

Mange vil måske forvente at en høj IQ-score giver høje karakterer, men det er måske længere fra sandheden end man egentlig tror. Faktisk viser vores egne resultater, at den antagelse er for simpel. Hvis den gennemsnitlige IQ ligger lavere end nationalgennemsnittet, hvordan kan det så være den gennemsnitlige karakter ikke afviger på samme måde? Når vi kigger på landsgennemsnittet, har HTX det højeste

karaktergennemsnit blandt de gymnasiale uddannelser.³ HTX ligger nemlig på et gennemsnit på 7.7, STX på 7.5, HHX på 7 og HF på 6.

Betyder IQ så egentlig noget?

IQ kan give en idé om en persons intelligensniveau, men det er også vigtigt at huske, at en IQ-test kun måler bestemte kognitive færdigheder og ikke nødvendigvis en elevs fulde potentiale.⁴ Kreativitet, praktiske færdigheder og sociale kompetencer indgår ikke i IQ-scoren, men er stadig afgørende for trivsel,

² Børne- og Undervisningsministeriet: Uddannelses statistik: <https://uddannelsesstatistik.dk/>

³ Stil, Studenternes eksamensresultater er på niveau med før COVID-19: <https://www.stil.dk/aktuelt/uvm/2023/sep/230921-studenternes-eksamensresultater-er-paa-niveau-med-foer-covid-19>

⁴ Knudsen, J. K: Faktatjek: Er IQ-tests prøv eller videnskab?, DR 24. aug 2019: <https://www.dr.dk/nyheder/viden/kroppen/faktatjek-er-iq-tests-vroevl-eller-videnskab>

skolearbejde og hele din fremtid. Det er også vigtigt at påpege at mange faktorer kan påvirke scoren. En elev kan præstere dårligt hvis motivationen mangler eller prøvesituation er ubehagelig.⁵ Derfor kan det lave gennemsnit på skolen ikke ses som et fuldstændigt billede af elevernes samlede evner eller potentiale.

Er vi alligevel ikke så dumme?

Sammenholdt peger både statistiske data og forskning på, at der ikke er en enkel, direkte sammenhæng mellem høje karakterer og høj IQ. HTX-elevernes stærke eksamensresultater kan i lige så høj grad afspejle indsats, studiemiljø og uddannelsens struktur.⁶ Resultatet bør kun ses

som et lille indblik, ikke et facit. Det lave gennemsnit fortæller os noget, men langt fra alt. Elever er komplekse individer med mange former for intelligens, og det kræver mere end 15 spørgsmål for at forstå deres fulde potentiale.

⁵ Ibid

⁶ Christensen, Bø: *Bedre å være flittig enn smart*, Forskning.no, 5. mar 2025:
<https://www.forskning.no/psykologi-skole-og-utdanning-hjernen/bedre-a-vaere-flittig-enn-smart/508682>